

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret i Helse Sør-Øst RHF	19. august 2021

Sak 083-2021

Virksomhetsrapport per juni og juli 2021

Forslag til vedtak:

Styret tar virksomhetsrapport per juni og juli 2021 til etterretning.

Hamar, 16. august 2021

Jan Frich
konstituert administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Saken presenterer virksomhetsrapport for juni og juli 2021.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

Målekort juli

Målekort Helse Sør-Øst - juli 2021		Denne periode		Måloppnåelse	Hittil i år		Måloppnåelse	Året	
		Faktisk	Mål		Faktisk	Mål		Estimat	Mål
Kvalitet	Ventetid - somatikk	48,0	54		57,7	54			54
	Ventetid - VOP	44,0	40		44,8	40			40
	Ventetid - BUP	45,5	35		48,2	35			35
	Ventetid - TSB	26,6	30		31,3	30			30
	Andel kontakter innen planlagt tid	90 %	95 %		91 %	95 %			95 %
	Korridorpasienter somatikk	0,6 %	0 %		0,6 %	0 %			0 %
	Pakkeforløp kreft - andel behandlet innen standard forløpstid - alle behandlingsformer	77 %	70 %		72 %	70 %			70 %
Prioritering PHV og TSB	Pakkeforløp psykisk helsevern og rusbehandling	NA	80 %		NA	80 %			80 %
Aktivitet	ISF-poeng døgnet, dag og poliklinikk sørge-for-ansvaret - somatikk	57 626	58 648		481 621	516 082		850 085	892 962
Bemanning	Brutto månedsverk	66 209	65 087		64 570	63 832		64 865	64 117
	Sykefravær (forrige måned)	7,3 %			7,8 %				
Økonomi	Resultat (tall i 1 000 kr)	91 130	114 771		845 179	694 978		1 195 000	1 221 000
	Resultat eksklusive gevinst/tap (tall i 1 000 kr)	91 147			838 499			1 188 000	

Avvisningsrater	Denne periode		Måloppnåelse	Hittil i år		Måloppnåelse	Året	
	Faktisk	Mål		Faktisk	Mål		Estimat	Mål
Andel avvisningsrater ved poliklinikkene - BUP	19,7 %	20 %		20,9 %	20 %			20 %
Andel avvisningsrater ved poliklinikkene - VOP	24,4 %	20 %		24,0 %	20 %			20 %

Prioriteringsregelen	Ventetid			Polikliniske opphold			
	HiÅ 2021	Mål	Måloppnåelse	HiÅ 2019	HiÅ 2021	Endring i %	Måloppnåelse
Somatikk	57,7	54		1 848 293	1 935 931	4,7 %	
VOP	44,8	40		554 236	574 536	3,7 %	
BUP	48,2	35		255 488	295 380	15,6 %	
Psykisk helsevern				809 724	869 916	7,4 %	
TSB	31,3	30		150 165	145 660	-3,0 %	

Målekort Sykehuspartner HF

Sykehuspartner HF juli 2021		Denne periode		Mål-oppnåelse	Hittil i år		Mål-oppnåelse	Året	
		Faktisk	Mål		Faktisk	Mål		Estimat	Mål
Sikker og stabil drift	Driftskalender - grønne dager per måned per HF	28	28		27	28		28	28
	Brukeropplevd tilgjengelighet (oppetid)	99,99 %	99,95 %		99,99 %	99,95 %		99,95 %	99,95 %
Forvalte regionale løsninger og levere til regionale prosjekter	Tildelte ressurser iht. bestilte ressurser med tre måneders forutsigbarhet (interne og eksterne) gjennom Sykehuspartner HF's ressurskapasitet. Måles glidende siste tre måneder	96,00 %	96,00 %		97,00 %	96,00 %		96,00 %	96,00 %
Sikre riktig prioritering av tjenestebestillinger og forbedre leveransepresisjon	Leveransepresisjon. Alle leveranser (SLA+TE) hvor dato er avtalt med kunde. Andel leveranser levert i henhold til siste avtalte leveransedato.	75,0 %	75,0 %		81,0 %	75,0 %		75,0 %	75,0 %
	Brukertilfredshet (totalt sett "Hvor fornøyd er du med...?")	5,2	5,0		5,0	5,0		5,0	>=5,0
Effektivisere og redusere kostnader	Resultat (MNOK)	12	13		114	45		150	100
	Investering (MNOK)	47	59		392	552		1 011	1 075
	Sykefravær per juni	5,3 %	4,5 %		5,0 %	4,5 %		4,5 %	<4,5 %
	Brutto månedsverk (gjennomsnitt)	1 668	1 675		1 653	1 659		1 679	1 679

Koronapandemien

Det var ved inngangen til juni måned 51 innlagte pasienter med covid-19 infeksjon i sykehusene i Helse Sør-Øst, hvorav 25 trengte intensivbehandling og 14 av disse fikk mekanisk ventilasjonsstøtte. Antall innlagte pasienter og pasienter med behov for intensivbehandling i juli 2021 har vært lavt. Ved utgangen av juli 2021 var det 10 pasienter innlagt, hvorav tre fikk intensivbehandling.

Den mer smittsomme delta-varianten av viruset er nå dominerende. Helseforetakene har hatt dialog med kommunene i eget opptaksområde, og smitteverntiltakene for pasienter, besøkende og ansatte har vært tilpasset den lokale situasjonen. Det har gjennom sommeren vært lokale utbrudd av covid-19, men driften har i noe mindre grad vært påvirket av pandemien i juni og juli enn tidligere i 2021.

Ventetider og fristbrudd

I juli var gjennomsnittlig ventetid for pasienter som har fått helsehjelpen påstartet for alle tjenesteområder samlet på 47,4 dager i foretaksgruppen, hvilket er en bedring på 6,2 dager sammenliknet med samme periode i 2020. Gjennomsnittlig ventetid er gjennomgående lavere for alle tjenesteområder i juni og juli sammenliknet med tidligere måneder i år, hvilket kan ses i sammenheng med at smittetallene går ned og at driften normaliseres. Det er imidlertid behov for en ytterligere økning i aktiviteten høsten 2021 for å kunne redusere etterslepet som følge av pandemien.

I juli er gjennomsnittlig ventetid innen somatikk 48,0 dager, innen psykisk helsevern for voksne (VOP) 44,0 dager, innen psykisk helsevern for barn og unge (BUP) 45,5 dager, og innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) 26,6 dager. De gjennomsnittlige ventetidene hittil i år er ikke innenfor målene for noen av tjenesteområdene. Det er størst avvik mellom gjennomsnittlige ventetider og mål innen BUP.

Ventetid for ventende pasienter økte for alle fagområder i juni og juli 2021. Dette er samme utvikling som for sommeren 2020 og 2019. Trenden i ventetidene for denne gruppen var synkende gjennom våren 2021.

Andel fristbrudd for pasienter som har fått helsehjelpen påstartet økte våren 2020 for alle tjenesteområder, men sank frem til desember 2020 til 3,6 prosent. I juli 2021 var andel fristbrudd 2,9 prosent for alle tjenesteområder samlet, som er 0,1 prosentpoeng høyere enn for mai.

Andel fristbrudd innen somatikk i juli 2021 er 2,9 prosent, med en variasjon på mellom 0 og 8,3 prosent på tvers av helseforetak og private ideelle sykehus. Andel fristbrudd innen VOP, BUP og TSB er henholdsvis 2,6 prosent, 2,7 prosent og 2,0 prosent. Andel fristbrudd hittil i 2021 er samlet sett under det halve sammenliknet med samme tidspunkt i 2020, men fortsatt klart høyere enn i 2019.

Andel fristbrudd for ventende pasienter har vist en synkende trend i 2021, men gikk noe opp i juli. Andel kontakter med passert planlagt tid er på 9,8 prosent i juli, og dette er en liten nedgang fra juni.

Pakkeforløp kreft

Andel nye pasienter som inkluderes i pakkeforløp i Helse Sør-Øst ligger per juli på 76 prosent. Dette er over målet om en andel på minst 70 prosent. Samlet måloppnåelse for andel pakkeforløp kreft gjennomført innen standard forløpstid per juli er på 72 prosent. I juli er den samlede måloppnåelsen for de ulike pakkeforløpene i foretaksgruppen 77 prosent. Samtidig er det lav måloppnåelse innen flere av pakkeforløpene, spesielt for bukspyttkjertelkreft, lymfomer, testikkelkreft, sarkom, lungekreft og skjoldbrusk-kjertelkreft. For noen av pakkeforløpene kan en lavere måloppnåelse være assosiert med tilfeldig variasjon grunnet lavt antall pasienter.

Alle helseforetakene arbeider med tiltak for å bedre forløpstidene for pakkeforløpene for kreft, inkludert bedring av kapasitet, styrking av rollen som forløpskoordinator, bedret sanntidsregistrering/koding og gjennomføring av multidisiplinære team-møter (MDT-møter). Tre-strøms MDT-møter er innført ved alle helseforetak, noe som bidrar til å bedre samarbeidet og støtte overgangene inn til regionsykehuset.

Regionalt innsatsteam arbeider i 2021 spesielt med pakkeforløp for lymfomer, lungekreft, prostatakreft og bukspyttkjertelkreft, og har i tillegg oppmerksomhet om forløpstid for strålebehandling. Helseforetakenes arbeid følges opp i jevnlige møter i innsatsteamet der erfaringer med forbedringsarbeidet deles. I tillegg er det egne møter i ressursgrupper for pakkeforløp og egne samlinger for forløpskoordinatorer. Pakkeforløp kreft følges også opp i oppfølgingsmøtene mellom Helse Sør-Øst RHF og helseforetakene/de private ideelle sykehusene med eget opptaksområde.

Prioriteringsregelen

Ventetidene for VOP, BUP og TSB per juli er henholdsvis 44,8 dager, 48,2 dager og 31,3 dager og viser en svakt synkende tendens. Målet for ventetider hittil i år er ikke oppfylt for noen av tjenesteområdene.

For polikliniske opphold er 2019 lagt til grunn som sammenligningsgrunnlag, jf. vedtak i styresak 008-2021. Per juli har samtlige tjenesteområder, med unntak av TSB, en vekst i antall polikliniske opphold sammenlignet med samme periode i 2019. Innen BUP har alle helseforetak og private ideelle sykehus en høyere aktivitet hittil i år enn i 2019, og samlet er aktivitetsveksten i BUP på 15,6 prosent sammenlignet med 2019. Det er kun innen BUP at prioriteringsregelen innfris for polikliniske opphold.

Pakkeforløp psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

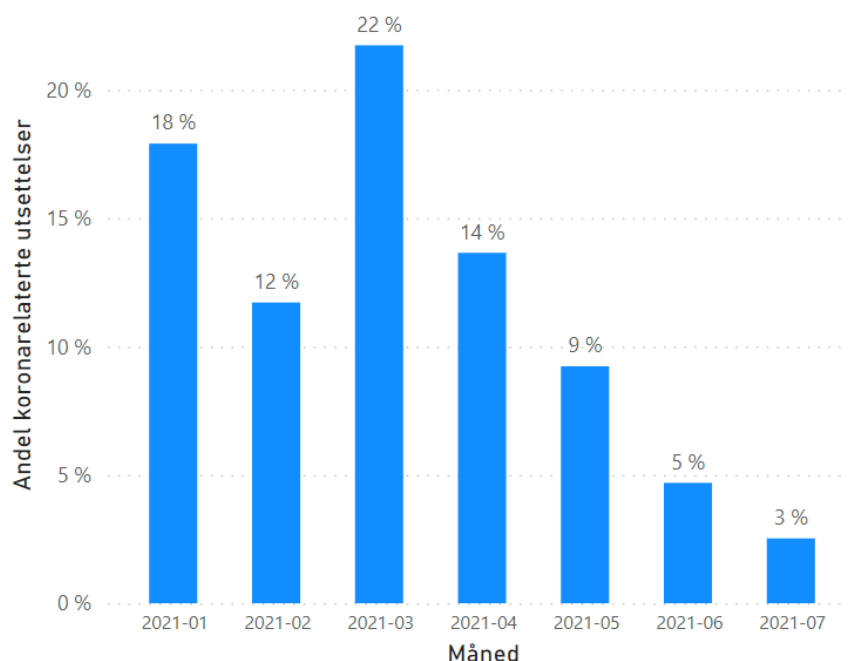
Helse Sør-Øst RHF har mottatt melding fra Helsedirektoratet om at de finner mangler i forløpsmeldinger fra enheter som bruker DIPS Arena. Dette skyldes en systemfeil som det arbeides med å få rettet opp. Helse Sør-Øst RHF vil derfor komme tilbake med tall for pakkeforløp PHV og TSB i forbindelse med rapporteringen per andre tertial.

Aktivitet – ISF-poeng

I perioden fra og med mars 2020 til og med juli 2021 var 25 prosent av alle utsatte kontakter i regionen relatert til koronapandemien. Totalt er det ved utgangen av juli utsatt 343 816 planlagte kontakter på grunn av pandemien. I juli var det 1 002 utsettelse.

Figuren under viser andel koronarelaterte utsettelse av pasientkontakter i Helse Sør-Øst fra og med januar til og med juli 2021.

Figur 1b - Andel koronarelaterte utsettelse av pasientkontakter Helse Sør-Øst

Tiltak for å øke kapasiteten, som kveldspoliklinikk og bruk av telefon- og videokonsultasjoner, er iverksatt i alle helseforetak. Helseforetakene er bedt om å benytte ledig kapasitet i regionen, både ved andre helseforetak og hos private avtaleparter og avtalespesialister.

Somatikk

Når det gjelder aktiviteten målt i antall ISF-poeng innen somatikk, er de negative budsjettavvikene på vei ned. Både for juni og juli er aktiviteten tilnærmet lik budsjett. Samtidig er aktiviteten også betydelig høyere enn på samme tid i 2020.

Hittil i år er aktiviteten (døgn, dag og poliklinikk) 6,7 prosent lavere enn budsjettet, men 7,0 prosent høyere enn samme periode i fjor. Det negative budsjettavviket tilsvarer om lag 34 000 ISF-poeng som ville medført i underkant av 800 millioner kroner i reduserte inntekter hvis det ikke var gitt kompensasjon i Revidert nasjonalbudsjett (RNB), jf. styresak 079-2021 *Fordeling av bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett 2021 og gjestående tilskudd til smittevern- og beredskapstiltak ved koronapandemien i 2021*.

Det negative budsjettavviket skyldes fortsatt at pasienter avlyser oppsatte avtaler og at det er lavere aktivitet enn forutsatt innen øyeblikkelig hjelp. Videre er det noe lavere aktivitet innen enkelte fagområder grunnet smitteverntiltak samt nedtak av elektiv aktivitet grunnet beredskap.

Psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling

Det er en positiv aktivitetsutvikling innenfor psykisk helsevern i juni og juli, mens det innen TSB fortsatt er en svak utvikling.

Per juli er det et negativt budsjettavvik på 3,6 prosent innen VOP, et positivt avvik på 6,4 prosent innen BUP og et negativt avvik på 4,3 prosent innen TSB.

Sammenlignet med samme periode i 2020 er det imidlertid en økning i antall ISF-poeng på 27,6 prosent samlet for PHV og TSB.

Bemanningsutvikling

Foretaksgruppen samlet har et stabilt bemanningsavvik sammenlignet med mai. Merforbruket, målt mot budsjett, er på 1 121 månedesverk i juli, mens det akkumulerte merforbruket er på 738 månedesverk.

Det er ikke avholdt oppfølgingsmøter med foretakene etter sommeren, men foreløpige rapporter tilsier at ferieavviklingen i all hovedsak er gjennomført som planlagt. Dette innebærer at ansatte har fått gjennomført sin planlagte ferie. Likevel har det vært situasjoner der ansatte har lagt ned en prisverdig ekstrainsats. Tilgangen på vikarer fra de nordiske landene er fortsatt redusert som følge av koronapandemien. Det er gitt særskilte unntak fra karantenereglene for personell i samfunnskritiske funksjoner, men tilbudet av utenlandske vikarer har likevel vært lavere enn behovet knyttet til ferieavviklingen. Begrenset tilgang på vikarer for jordmødre i en kombinasjon med høyt antall planlagte fødsler i sommer har gitt ekstra utfordringer ved enkelte helseforetak.

Sykehuset Østfold HF og Sørlandet sykehus HF har den største økningen i bemanningsavvik per juli, målt i brutto månedesverk. Det er ofte nødvendig å se alle tre feriemånedene samlet, men det regionale helseforetaket vil ta opp bemanningsavviket med helseforetakene i oppfølgingsmøtene i august.

Helseforetakene rapporterer fremdeles om noe ekstra bemanning for å håndtere koronapandemien, men de ser på tiltak for å redusere merbemanningen i tråd med endringene i belastningen knyttet til pandemien. Det er fortsatt noe økt ressursbruk i akuttmottak og ved laboratoriene, samt forsterket renhold, adgangskontroll og skallsikring av bygg.

Sykefraværet, inkludert det koronarelaterte sykefraværet, er ved flere av helseforetakene på nivå med eller samlet litt høyere enn tidligere år. Helseforetakene har etablert gode smitteverntiltak og etter hvert som pandemien har avtatt, er det økt fokus på det ordinære arbeidet med sykefraværsoppfølging.

Det koronarelaterte fraværet blant ansatte er stadig synkende, og per 10. juni var det registrert 109 ansatte med slikt fravær. Det ble derfor besluttet å avvikle den særskilte rapporteringen for koronarelatert fravær samtidig som helseforetakene gikk ut av beredskap medio juni.

Økonomi

Resultatutvikling

Resultatet for foretaksgruppen i juli viser et positivt resultat på 91,1 millioner kroner, med et tilhørende negativt budsjettavvik på 23,6 millioner kroner. I juni hadde foretaksgruppen et positivt resultat på 387,8 millioner kroner, som ga et budsjettavvik på 284,3 millioner kroner.

Hittil i år er det positive resultatet på 845,2 millioner kroner. Dette gir et positivt budsjettavvik på 150,2 millioner kroner. Samlet for juni og juli har helseforetakene rapportert en negativ økonomisk effekt av koronapandemien på 357 millioner kroner, hvorav 186 millioner kroner i juni og 171 millioner kroner i juli. Hittil i år er den økonomiske effekten anslått til om lag 1 890 millioner kroner.

De positive resultatene i juni og juli er i stor grad knyttet til inntektsføringen av bevilgningene i Revidert nasjonalbudsjett og tildelingene vedtatt i styresak 079-2021 *Fordeling av bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett 2021 og gjenstående tilskudd til smittevern- og beredskapstiltak ved koronapandemien i 2021.*

Årsestimatet har bedret seg fra 887 millioner per mai til 1195 millioner kroner per juli. Helseforetakene beskriver en usikkerhet knyttet til utviklingen i høst. Dette er årsaken til at årsestimatene er økt med mindre beløp enn tildelingen i henhold til styresak 079-2021 skulle tilsi.

Investeringer

Foretaksgruppen har per juli investert for totalt 3 731 millioner kroner. Dette er 783 millioner kroner lavere enn budsjett. Av budsjettavviket utgjør bygg 360 millioner kroner, IKT 272 millioner kroner, medisinsk teknisk utstyr 68 millioner kroner og annet 83 millioner kroner.

Avviket innenfor bygg skyldes i hovedsak forsinkelser og periodiseringer innenfor året for lokale og regionale investeringer. Forsinkelsene ved prosjekt Radiumhospitalet utgjør 227 millioner kroner og skyldes senere oppstart av byggekontraktene og øvrige tekniske entrepriser.

Avviket innenfor IKT dreier seg i hovedsak om følgende:

- De regionale IKT-investeringene er per juli 97 millioner kroner lavere enn budsjett. Dette skyldes i hovedsak periodiseringsavvik, forsinkelser som følge av senere oppstart av prosjektfaser, koronapandemien, ressurssetting av prosjekter, en annen betalingsstruktur enn forventet overfor leverandører og forlenget oppsett av midlertidig miljø. Samlet prognose for prosjekter i planlegging og gjennomføring for prosjektporteføljen er per juli 33 millioner kroner over budsjett.
- Sykehuspartner HF har per juli investeringer som er 159 millioner kroner lavere enn budsjett. Dette skyldes periodiseringsavvik spesielt i programmet STIM og prosjektene telekom og trådløst nett. Det er også lavere ressurspådrag enn forutsatt i programmet STIM, sikker og stabil drift, og sikkerhetstiltak. Prognosen for STIM er redusert med 81 millioner kroner. Årsakene til lavere ressurspådrag i sikkerhetstiltak knyttes til ressurser samt endret klassifisering i enkelte prosjekter. Som følge av dette er prognosen for sikkerhetstiltak redusert per juli med 14 millioner kroner. Når det gjelder sikker og stabil drift skyldes avviket i hovedsak leveranseutfordringer forårsaket av korona og containerskipet som strandet i Suez-kanalen med påfølgende karantene. Prognosen for sikker og stabil drift er uendret.

Årsestimatet for investeringer er 8 602 millioner kroner. Dette er 124 millioner kroner høyere enn budsjett. Årsestimatet for prosjekt Nytt sykehus i Drammen er økt med 137 millioner kroner. I tillegg er årsestimatet knyttet til tomteerverv for prosjektet økt med 45 millioner kroner som følge av at omlegging av jernbanespor på sykehusområdet er fremskyndet fra 2023 til 2021. Dette er en forskyvning mellom år og påvirker ikke den totale kostnaden knyttet til tomteerverv. Helse Sør-Øst RHF vil, i samarbeid med helseforetakene og i forbindelse med rapporteringen per august gjennomgå investeringsestimaterne særskilt.

Rapporterte investeringer per juli som knytter seg til covid-19 pandemien omhandler medisinsk-teknisk utstyr og mindre bygningsmessige tilpasninger. Akkumulerte investeringer for 2020 og hittil i 2021 utgjør 488 millioner kroner.

Likviditet

Foretaksgruppen har per juli en likviditetsreserve på 18 294 millioner kroner. Dette er 3 583 millioner kroner høyere enn budsjett. Dette skyldes hovedsakelig lavere kapitalbinding i arbeidskapital og lavere investeringer enn budsjettet.

Estimert likviditetsreserve for 2021 er 13 295 millioner kroner. Dette er 223 millioner kroner lavere enn budsjett. Avviket skyldes hovedsakelig forventet høyere investeringer.

Sykehuspartner HF

Oppsummert viser målekortene for juni og juli to gode måneder for Sykehuspartner HF.

Sykehuspartner HF har et positivt budsjettavvik på 24 millioner kroner i juni og et negativt budsjettavvik på 1 million kroner i juli. Hittil i år har derimot foretaket et resultat som er 69 millioner kroner bedre enn budsjett. Det aggregerte positive avviket hittil i år skyldes lavere lønnskostnader, avtalekostnader, avskrivninger, andre driftskostnader og ekstern bistand enn budsjettet.

Når det gjelder antall grønne driftsdager per måned per helseforetak er målkravet for juni nådd for fem av ni helseforetak. Det har vært utfordringer knyttet til nettverk. Selv om flere av disse har hatt ekstern årsak har det også vært hendelser forårsaket av kritiske sikkerhetsoppdateringer hvor enkeltkomponenter har feilet i etterkant av oppdateringene. Dette følges opp med leverandør gjennom etablerte prosesser. Antall utførte endringer i juni er det høyeste antall endringer i løpet av en måned de tre siste årene og det er positivt at opplevd tilgjengelighet på de viktigste systemene likevel er innenfor målkravet. Driftssituasjonen for juli har vært meget god.

Sykefraværet i mai og juni var henholdsvis 5,1 prosent og 5,3 prosent. Dette er en økning fra samme periode i fjor som da viste henholdsvis 3,2 prosent og 3,6 prosent. Det kan forventes en ytterligere økning i fraværet som følge av en normalisert arbeidssituasjon. Nødvendige sykefraværstiltak igangsettes av nærmeste leder, og utviklingen følges tett i det enkelte virksomhetsområde.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Administrerende direktør viser til at ventetidene innen alle tjenesteområder har en positiv utvikling, men at målene fortsatt ikke er innfridd. Aktiviteten viser også en positiv utvikling, både målt i antall ISF-poeng og antall polikliniske opphold. Det er kun innen TSB at utviklingen ikke viser samme positive trend. Administrerende direktør følger disse områdene særskilt, og har en spesiell oppfølging av ventetider og avvisningsrater innen BUP når det gjelder status og effekt av helseforetakenes iverksatte tiltak. Admininstrerende direktør vil spesielt følge opp bruken av ekstra midler for å øke kapasiteten innen psykisk helsevern, jf. styresak 079-2021 *Fordeling av bevilgninger i revidert nasjonalbudsjett 2021 og gjestående tilskudd til smittevern- og beredskapstiltak ved koronapandemien i 2021*.

Måloppnåelse for pakkeforløp kreft er over kravet på 70 prosent samlet sett, men det er fortsatt utfordringer med måloppnåelsen innen flere av pakkeforløpene. Helse Sør-Øst RHF vil følge opp arbeidet med å avhjelpe flaskehalser og deling av erfaringer på tvers når det gjelder pakkeforløpene.

Administrerende direktør viser til at de økonomiske konsekvensene av koronapandemien er betydelige. I forbindelse med rapporteringen per juni og juli har helseforetakene i all hovedsak inntektsført tildelt tilskudd og kompensasjon fra Helse Sør-Øst RHF knyttet til koronapandemien, og resultatene og årsestimatene synliggjør dette.

Det synes å være en stabilisering av smittesituasjonen i takt med at andel vaksinerte øker. Det er viktig at helseforetakene følge utviklingen nøye og arbeider med normalisering av driften.

Administrerende direktør anbefaler at styret tar virksomhetsrapporten per juni og juli 2021 til etterretning.

Trykte vedlegg:

- Rapport per juni 2021
- Rapport per juli 2021

Utrykte vedlegg

- Ingen